

**Notatka z Zespołu doradczego ds. opieki nad dzieckiem i rodziną oraz przeciwdziałania
przemocy w rodzinie
w dniu 5 listopada 2012 r.**

W dniu 5 listopada 2012 r. o godz. 13.00 w Urzędzie Miasta Katowice odbyło się kolejne już spotkanie Zespołu doradczego ds. opieki nad dzieckiem i rodziną oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w którym udział wzięli przedstawiciele Urzędu Miasta Katowice, przedstawiciele katowickich instytucji miejskich oraz przedstawiciele katowickich organizacji pozarządowych.

Ze strony Urzędu Miasta Katowice w Zespole udział wzięli :

- 1) Pani Jolanta Wolanin – Zastępca Naczelnika Wydziału Polityki Społecznej
- 2) Pan Maciej Maciejewski – Pełnomocnik Prezydenta ds. Przeciwdziałania Problemów Uzależnień
- 3) Pani Małgorzata Glinka – Inspektor w Wydziale Polityki Społecznej
- 4) Pani Anna Szczęch – Podinspektor w Wydziale Polityki Społecznej

Ze strony katowickich instytucji miejskich udział wzięli:

- 1) Pani Ewa Bromboszcz – Zastępca Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach
- 2) Pani Hanna Wasilewska – Konsultant - koordynator w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Katowicach
- 3) Pani Iwona Wowra – Centrum Poradnictwa Specjalistycznego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Katowicach

Ze strony katowickich organizacji pozarządowych udział wzięli:

- 1) Pan Marek Mierzwa – Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy „Gniazdo”
- 2) Pani Agnieszka Czajak – Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy „Gniazdo”
- 3) Pani Ewa Jendro – Stowarzyszenie „Nowy Dom”
- 4) Pan Krzysztof Derewecki – Wspólnota Dobrego Pasterza
- 5) Pani Barbara Kaczmarczyk - Wichary – Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów”
- 6) Pani Monika Bajka – Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów”
- 7) Dobrosława Walkiewicz – Świetlica Środowiskowa im. Brata Alberta przy Parafii św. Barbary w Katowicach - Giszowcu
- 8) Pani Elżbieta Szalonek – Ośrodek św. Jacka Caritas Archidiecezji Katowickiej
- 9) Pani Magdalena Kazimierczak - Durynek – Ośrodek św. Jacka Caritas Archidiecezji Katowickiej
- 10) Pani Monika Rejdych - Świetlica Środowiskowa przy Parafii św. Anny w Katowicach

Zespół rozpoczęła powitaniem oraz przedstawieniem harmonogramu spotkania Pani Jolanta Wolanin. Następnie Pan Maciej Maciejewski przedstawił projekt zadań do realizacji w roku 2013 w ramach „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2013”. Szczegółowo mówione zostały dwa punkty programu: punkt II („Przeciwdziałanie przemocy, patologiom i niedostosowaniu społecznemu oraz ograniczeni przestępczości nieletnich”) oraz punkt VI („Edukacja i informowanie społeczności lokalnej w zakresie bezpieczeństwa i porządku prawnego”). Po prezentacji Pan Maciej Maciejewski wyjaśnił wątpliwości Pani Moniki Bajki dotyczące treści przedstawionych punktów, które różniły się od materiału przedstawionego Powiatowej Radzie Pożytku Publicznego, tj. że przedstawiony materiał uzupełniony został o udział w programie organizacji pozarządowych. Przedstawiciele organizacji pozarządowych nie wnieśli żadnych uwag co do ww. programu.

Druga prezentacja przedstawiona przez Panią Iwoną Wowrę dotyczyła najważniejszych celów i założeń trzyletniego *Gminnego programu wspierania rodziny* (przygotowywanego na lata 2012 – 2014). Głównym celem programu jest poprawa jakości życia rodzin poprzez rozwój aktywności własnej i zapobieganie marginalizacji życia rodziny. W ramach programu wyróżniono pięć priorytetów:

1. Prawidłowo funkcjonująca rodzina, cel strategiczny: poprawa stanu funkcjonowania rodziny,
2. Zabezpieczenie socjalne rodziny, cel strategiczny: poprawa sytuacji ekonomicznej rodziny umożliwiająca zaspokojenie jej podstawowych potrzeb,
3. Edukacja podstawą rozwoju indywidualnego potencjału i zdolności człowieka, cel strategiczny: poprawa sytuacji dziecka w procesie edukacji,
4. Sport, rekreacja i wypoczynek, cel strategiczny: popularyzacja sportu, aktywnego wypoczynku oraz zdrowego trybu życia jako sposobu spędzania wolnego czasu przez rodzinę,
5. Bezpieczeństwo i patologie społeczne, cel strategiczny: poprawa bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży.

W trakcie ww. prezentacji Pani Dyrektor Ewa Bromboszcz odpowiedziała na pytania wystosowane przez Panią Monikę Bajkę, dotyczące m.in. przyczyn nie skonsultowania ww. programu z Powiatową Radą Pożytku Publicznego w Katowicach (jedną z przyczyn takiego stanu rzeczy było to, iż program ze względu na wymogi formalne musiał zostać przyjęty w dość krótkim czasie, tworzony był w okresie wakacji letnich, a więc w okresie przerwy w posiedzeniach Powiatowej Rady Pożytku Publicznego, stąd nie można było go skonsultować z Radą), roli i funkcji rodzin wspierających powołanych do życia ustawą o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej. Ustawa wprowadziła w życie pojęcie „rodziny wspierającej”:

„Art. 29. 1. *W celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej.*

2. *Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w:*

1) *opiece i wychowaniu dziecka;*

2) *prowadzeniu gospodarstwa domowego;*

3) *kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.*

Art. 30. 1. *Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka.*

2. *Rodzinę wspierającą ustanawia wójt właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika ośrodka pomocy społecznej wydanej na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego.*

Art. 31. 1. *Z rodziną wspierającą wójt właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej zawiera umowę, która określa zasady zwrotu kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2.*

2. *Wójt może upoważnić kierownika ośrodka pomocy społecznej do ustanawiania rodziny wspierającej lub zawierania i rozwiązywania umów, o których mowa w ust. 1."*

Rodziny wspierające stanowią nowy instrument mający na celu wsparcie rodziców biologicznych w sprawowaniu opieki i wychowaniu dzieci. Gmina może spróbować zaktywizować lokalne otoczenie rodziny w celu udzielenia jej pomocy. Problemy opiekuńczo-wychowawcze mogą wynikać z braku odpowiednich wzorców w rodzinach, z których pochodzą rodzice dziecka. Dzięki współpracy z rodziną wspierającą w rodzinie wspieranej takie pozytywne wzorce funkcjonowania rodziny można zaszczerpić.

Pomoc rodziny wspierającej może dotyczyć różnych aspektów życia takich jak: organizowanie czasu wolnego dzieciom, wypracowanie nawyku wspólnego spędzania czasu przez członków rodziny, pomoc w nauce, wskazówki dotyczące wychowania dzieci, ale również takich

wydawałoby się oczywistych dla rodzin spraw: jak nauka gotowania, sprzątanía, utrzymania higieny osobistej, czy racjonalnego prowadzenia budżetu domowego.

Przydzielenie rodziny wspierającej nie jest obowiązkiem gminy. Rodzinę wspierającą ustanawia wójt właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej po uzyskaniu pozytywnej opinii Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wydanej na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Wywiad środowiskowy ma na celu sprawdzenie, czy dana rodzina kwalifikuje się do bycia rodziną wspierającą.

Umowa zawierana z rodziną wspieraną obok określenia zasad zwrotu kosztów powinna definiować także te koszty. Będą one zależały od zakresu pomocy jakiej rodzina wspierająca będzie udzielać rodzinie wspieranej.

Aktualnie w Katowicach nie ma zawartej jeszcze żadnej umowy z rodzinami wspierającymi.

Kolejny punkt spotkania dotyczył najczęściej popełnianych błędów przy składaniu ofert na realizację zadań publicznych realizowanych na podstawie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Prezentację poprowadziła Pani Małgorzata Glinka. Po prezentacji, Pani Monika Bajka zadała pytanie dotyczące rozważenia możliwości przez tutejszy Urząd zmniejszenia liczby załączników w dalszym ciągu wymaganych przy składaniu ofert, w odpowiedzi Pani Jolanta Wolanin wyjaśniła, że zdaniem Urzędu większość tych załączników jest konieczna i Urząd nie odstąpi od konieczności ich składania.

Ostatnia część spotkania poświęcona została omówieniu spraw bieżących, w tym w szczególności: zagadnieniom związanym z utrudnieniami w rozliczaniu dotacji na funkcjonowanie Świetlic i Klubów Środowiskowych, problemom związanym z kierowaniem dzieci i młodzieży do Świetlic i Klubów przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach oraz ujednoczeniu zasad w tym zakresie wobec wszystkich placówek wsparcia dziennego współpracujących z miastem Katowice. Chodzi tu o dwie Świetlice, tj. prowadzoną przez Stowarzyszenie „Dom Aniołów Stróżów” oraz Rzymsko – Katolicką Parafię św. Barbary, wobec których ze względu na fakt zawarcia umowy jeszcze przed przejściem przez Wydział Polityki Społecznej z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach kilkunastu innych Świetlic i Klubów Środowiskowych dotąd nie stosowano takiego wymogu.

Na koniec Pani Jolanta Wolanin zaprosiła wszystkich obecnych na coroczne spotkanie władz miasta z przedstawicielami katowickich organizacji pozarządowych w dniu 13 grudnia br., którego celem będzie podsumowanie współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi w 2012 r. oraz omówienie celów i zasad współpracy na 2013 r.